

SANT THOMAS MORE (Tema gener 2017)

INTRODUCCIÓ

Sant Thomas More (1478-1535) fou un gran home d'Estat, humanista i savi que es va negar a doblegar-se davant Enric VIII i preferí la mort abans que traïr la seva fe, mantenint la preeminència espiritual del Papa en un temps en què quasi tota la jerarquia d'Anglaterra juntament amb tots els homes més cultes del regne varen claudicar davant la separació de l'Església Anglicana, arran del divorci del rei.

BIOGRAFIA: Protector de l'humanisme i les ciències

More va rebre una bona educació, primer, a la millor escola de gramàtica de Londres i, després, al Canterbury College d'Oxford on va estudiar la doctrina escolàstica i retòrica; després es va dedicar a estudiar lleis a Londres. Cap al 1501 va ingressar en el Tercer Orde de Sant Francesc vivint com un laic en un convent cartoixà, dedicant-se durant uns quatre anys a l'estudi religiós. More va exercir com a advocat i, gràcies a la seva preocupació per la justícia i l'equitat, va ser jutge i professor de Dret. L'any 1509 entra al servei del Rei Enric VIII formant part del seu Consell Privat, i és nomenat membre del Parlament. A partir de l'any 1530 es produeixen uns fets d'importància cabdal que marcaran el seu destí: **es nega a signar la carta de nobles i prelats que demana al Papa l'anul·lació del matrimoni reial d'Enric VIII amb Catalina d'Aragó, i el 1534 es nega a signar l'Acta de Supremacia reial que establint els paràmetres de la revolució religiosa d'Enric VIII suposava repudiar la supremacia papal.** A partir de l'Acta de Traïció en què es condemna a la pena de presó i a la pena capital a qui es negui a jurar fidelitat al Rei i repudii el Papa, More és empresonat a la Torre de Londres des d'on escriurà *Cartes des de la Torre i Oracions i Instruccions*, amb una profunditat espiritual excepcional. Finalment, Enric VIII va simular un judici just per condemnar More de traïció, però davant la seva fermesa espiritual i de consciència fou decapitat el 6 de juliol de 1535.

El seu testimoni espiritual

El llegat espiritual de More mentre estava empresonat en la Torre de Londres (1534-1535), es desprèn de les diverses cartes que va escriure, ja que a més de comunicar-se amb els seus va aprofitar per fer un acte de llibertat intel·lectual, moral i sobretot espiritual, de reafirmació de la seva consciència, motiu que el portaria a la mort. La presó a Londres suposa per More el seu darrer refugi de la seva llibertat espiritual, de plenitud de la seva consciència i del seu amor per Déu. Sense voler condemnar ningú va entendre la llibertat de Jesucrist en la seva agonia, passió i mort, i la va acceptar com a pròpia. La falta de llibertat física va ser una gran oportunitat *«D'entre les grituds que el Rei tan generosament m'ha donat estic convençut que el meu empresonament és la més gran de totes» (Carta a la seva filla).*

Sir Thomas va escriure una Instrucció per a poder rebre l'Eucaristia, sense atabalaments i amb un examen profund de la consciència. Les darreres oracions i instruccions varen copsar el seu estat anímic i espiritual en els darrers dies de la seva vida carregats de dolor, però també de serenitat i d'alegria. More repassa la seva existència i descobreix que està imbuït de la providència d'amor i de la misericòrdia de Déu. S'acosta la mort i està disposat a morir perdonant o, millor dit, demanant a Déu la gràcia de poder *“veure en els seus pitjors enemics, els seus amics”*. Per a tots suplica la salvació eterna: *“Per què ser enemic de qui estarà un dia unit amb mi en l'amistat eterna?”*

La darrera oració que va escriure entre la condemna i l'execució és una commovedora súplica a la Santíssima Trinitat i la preparació més immediata que tenim de More per afrontar la mort: *«Ahora, mi buen y gracioso Señor, así como me das tu gracia para reconocer mis pecados, dame la gracia no solamente de palabra sino de corazón también, para arrepentirme de ellos con la más dolorosa contrición y para renunciar a ellos por entero (...) Señor mío, dame la gracia en todos mis temores y agonías de recurrir a aquel temor grande y aquella asombrosa agonía*

que tú, dulce salvador mío padeciste en el Monte de los Olivos, antes de tu amarguísima pasión; y que esa meditación genere consuelo espiritual y fortalecimiento para mi alma (...)».

Un exemple viu per als catòlics: la canonització

Amb motiu de la ferma defensa de la seva consciència i pel fet de no acceptar que els capricis del Rei fossin convertits en llei espiritual, Thomas More va ser beatificat el 1886 pel Papa Lleó XIII juntament amb altres màrtirs britànics per raó de la persecució anglicana i fou proclamat sant l'any 1935 pel Papa Pius XI. Els estudiosos de la vida de More afirmen que en la seva santedat no hi ha res xocant o espectacular, l'extraordinari d'ell va ser la senzillesa de la seva ànima, la seva naturalitat i el seu sentit de l'equilibri amant per constants dosis de bon humor. El fet sobrehumà que va protagonitzar More va emergir d'una forma natural de manera que en el cim del seu ascens espiritual la seva ànima posa de manifest un equilibri interior tan sòlid que no té explicació des de l'òptica estrictament humana. La seva serenitat, el seu autodomini davant les contradiccions, la seva felicitat enmig del dolor es veu en alguns relats de les seves darreres cartes enviades poc abans de morir a la seva filla Margaret:

«Y al dar vueltas a mi cabeza todos estos asuntos, hija mía querida me encontré a mí mismo huyendo cobarde del dolor y de la muerte mucho más de lo que me parecía propio en un fiel hombre cristiano, en un caso como el que mi conciencia me ponía; que para salvar el cuerpo debería sufrir la pérdida del alma. Con todo cuánto tengo que agradecer a Dios que en ese conflicto el Espíritu al final se hizo amo y la razón con ayuda de la fe llegó finalmente y concluyó que ser injustamente matado por obrar bien (...) es un caso en el que un hombre puede perder la cabeza y aun así no sufrir daño alguno, y en lugar de daño un bien inestimable de mano de Dios.» (Cartas des de la Torre: 1534-1535)

Oració per demanar el bon humor

PREGÀRIA PER DEMANAR EL BON HUMOR
Sant Tomàs More (1478-1535)

Dóna'm, Senyor una bona digestió

i, no cal dir-ho, alguna cosa per digerir.

Dóna'm la salut del cos,

i el bon humor que em cal per mantenir-la.

Dóna'm una ànima sana, Senyor,

que tingui sempre davant dels ulls

allò que és pur i que és bo,

perquè no s'escandalitzi enfront del pecat,

ans trobi la forma de remeiar-lo.

Dóna'm una ànima, Senyor, que no conegui l'avorriment,

ni el remugueig, ni el ploricó, ni la queixa.

I no em deixis prendre gaire seriosament

aquesta cosa que es fica pertot

i que anomenem el jo.

Dóna'm, Senyor, el sentit de l'humor:

fes-me capaç de riure d'un acudit

perquè sàpiga treure un poc d'alegria de la vida

i la pugui compartir amb els qui m'envolten.